

Kennisdossier Monumentale Waarde Rijksmonumenten

Rijksmonumentnummer(s):

Appingedam, Solwerderstraat 3 - 5 = RM 8226

Appingedam, Solwerderstraat 7 / Köstersgang 1-2-3 = RM 8227

Datum aanwijzing 1968

Monumentenregister: <https://monumentenregister.cultureelerfgoed.nl/monumenten/8226>

Datum aanwijzing 1968

Monumentenregister: <https://monumentenregister.cultureelerfgoed.nl/monumenten/8227>

	Locatie:	Bekeken door:	Datum:	Aangetroffen?:
Nederlands(ch)e Monumenten van Geschiedenis en Kunst	Dbnl	RVDV	25-11-2020	JA
Voorloopige lijst der Nederlandsche monumenten van geschiedenis en kunst	Dbnl	LPE	25-11-2020	NEE
Monumenten in Nederland	Dbnl	RVDV	25-11-2020	JA
Historisch kaartmateriaal; Beckeringh (folio 1097), Kuyper-kaarten (internet), Bonne-kaarten (huisatlas), kleine Stapper-kaarten (lijst in Proza), TMK 1850 (internet), eventueel Tranchot-kaarten/Limburg, Blaeu-kaarten/Steden, Hottinger-atlas (1 ^e verdieping)		RVDV	6-12-2020	Ja
Kadastrale minuten (via de Huisatlas en de Beeldbank)	HA/BB	RVDV	25-11-2020	JA
Pandsdossiers tot 1945 (NA)	NA	RVDV	25-11-2020	Nvt
Pandsdossiers 1946-1985 (B&AC, depot)	GD	RVDV	25-11-2020	NEE
Pandsdossiers vanaf 1986 (Proza)	Proza	LPE	4-12-2020	JA
Monumenteninventarisatieproject: architectuur en stedenbouw in Groningen 1850-1940	Libau	LPE	7-1-2021	NEE
Monumentenselectieproject: architectuur en stedenbouw in Groningen 1850-1940	Libau	LPE	7-1-2021	NEE
MIP Gemeentelijke Beschrijvingen	HA/BB	LPE	25-11-2020	JA
Adviesdossiers Libau (zowel analoog als digitaal)	Libau	LPE	27-1-2021	JA
Historische foto's (B&AC, beeldbank)	BB	RVDV	25-11-2020	JA
Oude prenten en tekeningen (B&AC, beeldbank)	BB	RVDV	25-11-2020	NEE
Opmeetschetsen (B&AC, depot)	GD	LPE/IvD	25-11-2020	NEE
Bouwtekeningen (B&AC, leeszaal)	1 ^e	RVDV	25-11-2020	JA
Bouwhistorisch rapport	Adlib	RVDV	25-11-2020	NEE
Industrieel erfgoed - PIE-rapporten	Adlib	Nvt	Nvt	Nvt
Boerderijen - Archief SHBO (B&AC)	Karina	Nvt	Nvt	Nvt

Molens - (Provinciale) Moleninventarisaties (B&AC)	<i>Nvt</i>	<i>Nvt</i>	<i>Nvt</i>	<i>Nvt</i>
Kleurhistorisch archief	<i>Depot</i>	<i>LPE</i>	<i>27-1-2021</i>	<i>NEE</i>
Buitenplaatsen - Buitenplaatsenarchief (B&AC, externe opslag)	<i>Depot</i>	<i>RVDV</i>	<i>25-11-2020</i>	<i>Nvt</i>
Kerken – Reliwiki	Reliwiki	<i>Nvt</i>	<i>Nvt</i>	<i>Nvt</i>
Publicaties via zoekactie bibliotheekmedewerker of aangeleverd door iemand anders.	Adlib	<i>RVDV</i>	<i>25-11-2020</i>	<i>JA</i>
Algemene Internet-zoekactie	<i>Internet</i>	<i>LPE</i>	<i>6-1-2021</i>	<i>NEE</i>

[Nederlands\(ch\)e Monumenten van Geschiedenis en Kunst](#)

In deel Oost-Groningen staat een hoofdstuk Appingedam. Hierin wordt de Solwerderstraat genoemd, deze straat is onderdeel van het historische centrum. De specifieke adressen van dit kennisdossier worden niet genoemd. https://www.dbnl.org/tekst/ozin001oost01_01/

[Voorloopige lijst der Nederlandsche monumenten van geschiedenis en kunst](#)

Deel XI De provincie Groningen(1933) vermeldt niet de adressen Solwerderstraat 3-5-7 en/of Köstersgang 1-2-3.

[Monumenten in Nederland](#)

Een algemeen deel over Appingedam en een zin over de Solwerderstraat 3.

https://www.dbnl.org/tekst/sten009monu04_01/sten009monu04_01_0009.php?q=solwerderstraat#hl4

In hoofdstuk Appingedam:

p. 63 Stad, ontstaan in de 7de of 8ste eeuw toen vanuit Tjamsweer een wierde werd opgeworpen in de bocht van de stroom de Apt. Deze wierde - ter plaatse van de Oude Alg. begraafplaats - werd Appe genoemd en, na de vestiging van een Augustijnerklooster in 1237 (gesloopt 1705), Monnikenwierde. Mogelijk in de 12de eeuw werd als verbinding tussen de Fivel en de Eems de Delf gegraven, waarbij de Apt werd afgedamd. De Delf kreeg een dam met sluis ter hoogte van de huidige Vlintenbrug bij de Kniestraat. Ten westen daarvan kwam een handelsnederzetting tot ontwikkeling ter hoogte van de Kniestraat en het Gouden Pand. Appingedam wordt voor het eerst vermeld in 1224. In de 13de eeuw verschoof het zwaartepunt van de nederzetting naar het oosten, langs de Solwerderstraat en de Dijkstraat, waar enkele stenen huizen verrezen. Parallel aan de Dijkstraat kwam aan de zuidzijde de Wijkstraat te liggen. Ten noorden van de Solwerderstraat werd het Zandsterdiep (later Kattendiep) gegraven. Zuidelijk van de kerk en Wijkstraat ontstond de Groeve. Op het tussenliggende gebied ontstonden aan weerszijden van de kerk de borgen Oost Snelgersma en West Snelgersma. In de 1327 kreeg Appingedam stadsrechten.

p. 67 Woonhuizen. Er zijn vrij veel oude huizen in Appingedam bewaard gebleven, al zijn ze bij latere verbouwingen veelal wel voorzien van jongere gevels. De bezitters van de oudste stenen huizen, de zogeheten 'Edele Heerden', waarvan er in 1458 76 werden genoemd, speelden een rol bij de middeleeuwse rechtspraak in de stad. Deze huizen waren verdeeld in vier 'kluften'; de Dijkstraat-oosterkluft, de Dijkstraat-westerkluft, de Solwerderkluft en de Broederkluft. De meeste van deze 'Edele Heerden' staan aan de noordzijde van de Solwerderstraat en aan de zuidzijde van de Dijkstraat.

p. 68 Het huis Blankenstein (Blankenstein 2) is de meest westelijke 'Edele heerd'. Op de middeleeuwse kelder staat een mogelijk nog 18de-eeuws woonhuis, waar in de 19de eeuw aan de kant van het Damsterdiep een pakhuis is aangebouwd. Een middeleeuwse kern hebben mogelijk ook de huizen Solwerderstraat 3 en 33, Gouden Pand 5, 7 en 4; het laatste met een 17de-eeuwse kapconstructie.

[Monumenteninventarisatieproject: architectuur en stedenbouw in Groningen 1850-1940](#)

Er is geen MIP-dossier over deze rijksmonumenten aangetroffen bij Libau.

[Monumentenselectieproject: architectuur en stedenbouw in Groningen 1850-1940](#)

Er is geen MIP-dossier over deze rijksmonumenten aangetroffen bij Libau.

[MIP Gemeentelijke beschrijving](#)

Appingedam: <https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe/app/nodes/26190144>

[Advies dossiers Libau \(zowel digitaal als analoog\)](#)

Libau heeft een tweetal adviezen uitgebracht over deze rijksmonumenten. De dossiers zijn in te zien/op te vragen bij Libau.

[Historisch kaartmateriaal](#)

Beckerlingh (18^e eeuw, in de bibliotheek, folio 1097): Divers kaartmateriaal van de regio aanwezig in de atlas van Beckerlingh, ISBN 978 94 625 8144 9.

Kadastrale minuut (1810-1830, digitaal via de HA/BB): <https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/rce-mediabank/detail/a712418e-94d7-11e5-b578-2ff990eb3557>

Topografische Militaire Kaart (1850, klein depot of de onleesbare van het kadaster)

Atlas ligt in het klein depot. De digitale versie is hier te raadplegen:

<https://www.arcgis.com/home/item.html?id=dde2f3bdf4b34ea3a4f04c859fbcefca>

Kuyperkaarten (1860-1870, www.atlasenkaart.nl), originelen in het klein depot bij de oude drukken, herdruk bij de balie bij de naslagwerken)

Bonne (Eind 19^e begin 20^e eeuw, digitaal via de HA/BB)

Stapper (Mid 20^e eeuw, in het klein depot, alfabetisch op plaats, lijst in kennisdossiermap)

Atlas en Kaart (www.atlasenkaart.nl) – Kuyperkaarten (1865-1870):

<https://www.atlasenkaart.nl/toonkaart.php?kaart=1443>

Bonnekaart <https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe?func=ll&objId=26331127&objAction=viewheader>

TMK 1850: <https://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?useExisting=1&layers=dde2f3bdf4b34ea3a4f04c859fbcefca>

Stapperkaart: <https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe?func=ll&objId=26253559&objAction=viewheader>

Pandsdossiers tot 1945

Niet van toepassing, want het pand is pas in 1986 aangewezen als rijksmonument.

Pandsdossiers vanaf 1986

8226: in intern zaaksysteem, specifieke stukken bevragen via bibliotheek RCE i.v.m. AVG

8227: in intern zaaksysteem, specifieke stukken bevragen via bibliotheek RCE i.v.m.AVG

Pandsdossiers tot en met 1986

Niet van toepassing.

Historische foto's

Beeldbank Groningen

<https://www.beeldbankgroningen.nl/beelden/?mode=gallery&view=horizontal&q=appingedam%20solwerderstraat%203&page=1&record=15eb73e1-c3c8-5b57-050b-ab1af59afc49>

Beeldbank RCE

Solwerderstraat 3

https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/rce-mediabank/?mode=gallery&view=horizontal&q=Solwerderstraat%203&rows=1&page=1&fq%5B%5D=search_s_monuments_monument_place:%22Appingedam%22&reverse=0

Solwerderstraat 5:

https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/rce-mediabank/?mode=gallery&view=horizontal&q=Solwerderstraat%205&rows=1&page=1&fq%5B%5D=search_s_monuments_monument_place:%22Appingedam%22&reverse=0

Solwerderstraat 7

https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/rce-mediabank/?mode=gallery&view=horizontal&q=Solwerderstraat%207&rows=1&page=1&fq%5B%5D=search_s_monuments_monument_place:%22Appingedam%22&reverse=0

Geen beelden van de Köstersgang.

Oude prenten en tekeningen

Er zitten geen prenten en oude tekeningen van deze rijksmonumenten in de collectie Prenten en Oude tekeningen.

Opmeetschetsen (tekeningen van de RCE of voorgangers)

Er zitten geen opmeetschetsen van deze rijksmonumenten in de collectie opmeetschetsen.

Bouwtekeningen (tekeningen van derden)

1x tekening Solwerderstraat 5. Deze kan worden gescand.

Bouwhistorisch rapport

Geen rapport in de RCE-collectie.

Publicaties die gevonden zijn via zoekactie bibliotheekmedewerker of aangeleverd door iemand anders.

Solwerderstraat:

- De circler is rond 1984
- Archeologische begeleiding Gockingahof te Appingedam, gemeente Appingedam (GR)2013
- Archeologisch bureauonderzoek Solwerderstraat-Oost te Appingedam, gemeente Appingedam (GR)2017

Appingedam:

- Zoekresultaat niet te downloaden, hier een link <https://catalogus.cultureelerfgoed.nl/results>

Algemene zoekactie internet

Geen relevante zoekresultaten.